

4 Ιουνίου, 1993

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ZENIOS CANS LTD.,

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ (ΑΡ. 1),

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 165/92)

Διοικητική Πράξη — Βεβαιωτική — Δεν μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Έννοια — Πράξη με την οποία η Διοίκηση βεβαιώνει ή επαναλαμβάνει το περιεχόμενο μιας άλλης προγενέστερης εκτελεστής πράξης.

5

Δήμοι — Τέλη Σκυβάλων — Δεν απαιτείται όπως καθορίζεται πριν την 30η Ιουνίου του έτους — Ο Καν. 99(4) των Δημοτικών Κανονισμών Λεμεσού 1968-1985 αφορά στην πληρωμή των τελών.

10

Δήμοι — Τέλη Σκυβάλων — Υποχρέωση καταβολής τέλους σκυβάλων υπάρχει άσχετα από τον χαρακτήρα του τέλους ως ανταποδοτικού — Ακόμα κι όταν δε χρησιμοποιούνται οι υπηρεσίες του Δήμου.

15

Δήμοι — Τέλη Σκυβάλων — Υπολογισμός — Κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη.

20

Δήμοι — Τέλη Σκυβάλων — Αιτιολογία — Δεν απαιτείται λεπτομερής αιτιολογία στην απόφαση επιβολής τελών σκυβάλων.

25

Οι αιτητές στράφηκαν με την προσφυγή τους κατά της νομιμότητας της απόφασης επιβολής σ'αυτούς τέλους σκυβάλων για το έτος 1991. Ο καθ' ου η αίτηση πρόβαλε προδικαστική ένσταση ότι η προσφυγή ήταν εκπρόθεσμη, αλλά οι αιτητές αντιπαρέβαλαν τον ισχυρισμό πως εφόσον η απορριπτική απάντηση του Δήμου επί της ενστάσεώς τους θα έπρεπε να είχε βασιστεί σε νέα έρευνα, η απόφαση δεν ήταν βεβαιωτική της αρχικής απόφασης αλλά εκτελεστή

διοικητική πράξη. Αναφορικά με την ουσία της υπόθεσης οι αιτητές ισχυρίστηκαν πως (α) κατ' αναλογία της πρόνοιας του Κανονισμού 99(4) των Δημοτικών Κανονισμών Λεμεσού 1968-1985 η επιβολή του τέλους θα έπρεπε να είχε γίνει πριν την 30η Ιουνίου, (β) τα τέλη δεν αποτελούν φόρο αλλά τέλη για υπηρεσίες που παρέχονται από τον Δήμο που στην περίπτωση των αιτητών δεν παρασχέθηκαν, (γ) ο υπολογισμός του τέλους έγινε αυθαίρετα, (δ) η απόφαση ήταν ανατιολόγητη. 5

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή αποφάσισε ότι: 10

1. Για να μπορεί να προσβληθεί μια πράξη ενός διοικητικού οργάνου ενώπιον του Δικαστηρίου, πρέπει να είναι εκτελεστή. Εκτελεστή είναι η πράξη με την οποία δημιουργείται, τροποποιείται ή καταργείται μια νομική κατάσταση. 15

Βεβαιωτικές πράξεις δεν έχουν εκτελεστό χαρακτήρα και δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής. Βεβαιωτική, είναι η πράξη με την οποία η Διοίκηση βεβαιώνει ή επαναλαμβάνει το περιεχόμενο μιας άλλης προγενέστερης εκτελεστής πράξης, δηλώνοντας έτσι την εμμονή της σ' αυτή, χωρίς να δημιουργεί από μόνη της έννομα αποτελέσματα. Η απόφαση της διοίκησης που λήφθηκε χωρίς έρευνα, με την οποία αρνήθηκε να ανακαλέσει προηγούμενη εκτελεστή της πράξη, είναι βεβαιωτική. 20
25

Απόφαση ή πράξη που επαναλαμβάνει το περιεχόμενο προηγούμενης, είναι εκτελεστή, αν εκδόθηκε μετά από νέα έρευνα της υπόθεσης και νέα έρευνα υπάρχει, όταν λαμβάνονται υπόψη νέα ουσιαστικά στοιχεία. 30

2. Ο πρώτος ισχυρισμός προβλήθηκε από τους αιτητές και στην υπόθεση *Zenios Closures Limited v. Δήμος Λεμεσού*. Στην πιο πάνω υπόθεση ο Δικαστής Νικήτας αφού εξέτασε με λεπτομέρεια το θέμα αποφάνθηκε ότι το επιχείρημα των αιτητών είναι αβάσιμο. Υιοθετούνται οι απόψεις του Δικαστή Νικήτα και κρίνεται πως ο ισχυρισμός των αιτητών δεν ευσταθεί. 35

3. Η αρμοδιότητα Δημοτικού Συμβουλίου να επιβάλλει τέλος σκυβάλων, που είναι ετήσιο, πηγάζει από το συνδυασμό των Άρθρων 84(ζ) και 87(1)(γ) του περί Δήμων Νόμου του 1985 (Ν. 111/85 όπως τροποποιήθηκε) από το Άρθρο 14(α) του Νόμου 25/86. Η υποχρέωση καταβολής τέλους υπάρχει, άσχετα από το χαρακτήρα του ως ανταποδοτικού, και στην περίπτωση ακόμη 40

που ο υπόχρεος δε χρησιμοποιεί τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

5 4. Με ένορκες δηλώσεις εκ μέρους του καθ' ου η αίτηση Δήμου, αναφέρονται τα γενικά κριτήρια που λήφθηκαν υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους, δηλαδή η έκταση των υποστατικών, ο αριθμός του προσωπικού που εργάζεται ή διαμένει σ'αυτά, η φύση της εργασίας που διεξάγεται και η κατά προσέγγιση υπολογιζόμενη ποσότητα σκυβάλων που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν. Επίσης όπως προκύπτει από τη μαρτυρία, ο Δήμος γνώριζε εξ υπαρχής ότι οι αιτητές μετέφεραν οι ίδιοι τα απορρίμματα των υποστατικών τους και υπολόγισε την ποσότητα των σκυβάλων με βάση τα πιο πάνω δεδομένα. Συνεπώς ο ισχυρισμός για απουσία έρευνας απορρίπτεται όπως επίσης και ο ισχυρισμός ότι ο υπολογισμός του τέλους έγινε αυθαίρετα.

10 5. Όσον αφορά τον ισχυρισμό για έλλειψη αιτιολογίας στην απόφαση του Δικαστή Στυλιανίδη στην υπόθεση *M.J. Louisides & Sons Ltd. v. The Municipality of Limassol*, στη σελίδα 811, λέχθηκαν τα εξής:

15 "What is due reasoning is a question of degree depending upon the nature of the decision concerned. Having regard to the nature of the sub-judice decision, it is not expected from a Municipal Corporation to give very detailed reasoning for the determination of the fees payable for refuse collection."

20 Στην παρούσα υπόθεση και με βάση όλα τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία, η απόφαση του Δήμου θεωρείται επαρκώς αιτιολογημένη.

30 *Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

35 *Kolokassides v. Republic (1965) 3 C.L.R. 542,*

Δημοκρατία v. Χατζηπαντελή (1989) 3 Α.Α.Δ. 961,

Pieris v. Republic (1983) 3 C.L.R. 1054,

40 *Zivlas v. Municipality of Paphos (1985) 3 C.L.R. 349,*

Zenios Closures Limited v. Δήμος Λεμεσού (1992) 4 Α.Α.Δ. 2144,

Ζαχαριάδης v. Δήμου Λεμεσού (1989) 3 Α.Α.Δ. 2129,

M.J. Louisides & Sons Ltd v. Municipality of Limassol (1988) 3 C.L.R. 807.

5

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του καθ' ου η αίτηση Δήμου με την οποία κλήθηκαν οι αιτητές να πληρώσουν τέλος σκυβάλων £345 για το έτος 1991.

10

Β. Ταπακούδης, για τους Αιτητές.

Γ. Ποταμίτης, για τον Καθ' ου η αίτηση.

15

Cur. adv. vult.

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Οι αιτητές με την προσφυγή αυτή προσβάλλουν την απόφαση του Δήμου Λεμεσού με την οποία κλήθηκαν να πληρώσουν τέλος σκυβάλων £345.- για το έτος 1991.

20

Οι αιτητές είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ιδιοκτήτες εργοστασίου παραγωγής μετάλλινων δοχείων και άλλων εμπορευμάτων το οποίο βρίσκεται μέσα στα δημοτικά όρια Λεμεσού.

25

Η ειδοποίηση επιβολής του πιο πάνω τέλους έχει ημερομηνία 24.10.91. Οι αιτητές με επιστολή τους ημερ. 4.12.91 υπέβαλαν ένσταση αναφέροντας ότι η απομάκρυνση των σκυβάλων γίνεται από τους ιδίους και ότι σε καμιά περίπτωση τα οχήματα του Δήμου δεν είχαν συλλέξει και μεταφέρει σκύβαλα από το εργοστάσιό τους. Ο Δήμος με επιστολή του ημερ. 3.2.92 πληροφόρησε τους αιτητές ότι με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 27.12.91 δεν κρίθηκε δικαιολογημένη οποιαδήποτε ελάττωση του ποσού των £345.

30

Ο δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση υπέβαλε προδικαστική ένσταση ισχυριζόμενος ότι η προσφυγή είναι εκπρόθεσμη εφόσον η απόφαση του Δήμου που κοινοποιήθηκε στους αιτητές με την επιστολή ημερ. 3.2.92 είναι βεβαιωτική της προηγούμενης απόφασης που κοινοποιήθηκε στις 24.10.91, και επομένως δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα.

35

Αντικρούοντας τη θέση αυτή ο δικηγόρος των αιτητών υπέβαλε ότι μετά την ένσταση των αιτητών ημερ. 4.12.91 ο Δήμος προέ-

5 βη ή έπρεπε να είχε προβεί σε νέα έρευνα προτού καταλήξει στην απόφαση της 27.12.91, με αποτέλεσμα η αφετηρία της προθεσμίας των 75 ημερών να μεταταθεί μετά τις 3.2.92. Αναφέρει επίσης ότι η πρώτη απόφαση του Δήμου ημερ. 24.10.91 έχασε τον τελικό της χαρακτήρα και κατά συνέπεια την εκτελεσιτότητά της και ως εκ τούτου η 75ήμερη προθεσμία πρέπει να υπολογίζεται από 3.2.92.

10 Η θέση του Δήμου πάνω στο θέμα αυτό είναι ότι ο Δήμος ήταν ήδη ενήμερος του γεγονότος ότι τα σκύβαλα δε μεταφέρονταν από το Δήμο Λεμεσού αλλά από τους αιτητές, και ως εκ τούτου η απόφαση της 3.2.92 ήταν βεβαιωτική εκείνης που κοινοποιήθηκε στις 24.10.91.

15 Είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου, ότι για να μπορεί να προσβληθεί μια πράξη ενός διοικητικού οργάνου ενώπιον του Δικαστηρίου, πρέπει να είναι εκτελεστή. Εκτελεστή είναι η πράξη με την οποία δημιουργείται, τροποποιείται ή καταργείται μια νομική κατάσταση (Βλ. Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, 1929-1959, σελ. 236-237. Επίσης
20 *Kolokassides v. Republic* (1965) 3 C.L.R. 542, 551 και *Κυπριακή Δημοκρατία v. Χατζηπαντελή* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 961.

25 Βεβαιωτικές πράξεις δεν έχουν εκτελεστό χαρακτήρα και δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής. Βεβαιωτική, είναι η πράξη με την οποία η Διοίκηση βεβαιώνει ή επαναλαμβάνει το περιεχόμενο μιας άλλης προγενέστερης εκτελεστής πράξης, δηλώνοντας έτσι την εμμονή της σ' αυτή, χωρίς να δημιουργεί από μόνη της έννομα αποτελέσματα. (Βλ. *Pieris v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1054, και *Zivlas v. Municipality of Paphos* (1975) 3 C.L.R. 349.) Στην υπόθεση *Zivlas* (πιο πάνω)
30 αποφασίστηκε ότι η απόφαση της διοίκησης που λήφθηκε χωρίς έρευνα, με την οποία αρνήθηκε να ανακαλέσει προηγούμενη εκτελεστή της πράξη, είναι βεβαιωτική.

35 Απόφαση ή πράξη που επαναλαμβάνει το περιεχόμενο προηγούμενης, είναι εκτελεστή αν εκδόθηκε μετά από νέα έρευνα της υπόθεσης και νέα έρευνα υπάρχει όταν λαμβάνονται υπόψη νέα ουσιώδη στοιχεία.

40 Με βάση τα πιο πάνω θεωρώ ότι η απόφαση που περιέχεται στην επιστολή ημερ. 3.2.92 είναι βεβαιωτική της προηγούμενης απόφασης που κοινοποιήθηκε στους αιτητές στις 24.10.91, εφόσον δεν προσθέτει οτιδήποτε νέο στοιχείο ούτε λήφθηκε με βάση άλλα στοιχεία που δεν ήταν ενώπιον του Δήμου κατά την έκδο-

ση της εκτελεστής πράξης ημερ. 24.10.91.

Ανεξάρτητα όμως από την προδικαστική ένσταση θα εξετάσω την ουσία της υπόθεσης.

5
10
15
20

Το πρώτο επιχείρημα που προβλήθηκε από το δικηγόρο των αιτητών αφορά τον Κανονισμό 99(4) των Δημοτικών Κανονισμών Λεμεσού 1968-1985 που προνοεί πως ο φορολογούμενος πρέπει να πληρώσει το ετήσιο τέλος καθαριότητας "όχι πιο αργά από την τριακοστή ημέρα του μήνα Ιουνίου κάθε χρόνου". Ο δικηγόρος των αιτητών υπέβαλε ότι κατά αναλογία ο Κανονισμός προϋποθέτει ότι το Δημοτικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να καθορίσει το τέλος πριν την πιο πάνω ημερομηνία διαφορετικά υπάρχει παράβαση νόμου και κατάχρηση εξουσίας που συνεπάγεται ακυρότητα. Ο ίδιος ισχυρισμός προβλήθηκε από τους αιτητές στην υπόθεση *Zenios Closures Limited v. Δήμος Λεμεσού* (1992) 4 Α.Α.Δ. 2144. Στην πιο πάνω υπόθεση ο Δικαστής Νικήτας αφού εξέτασε με λεπτομέρεια το θέμα (σελ. 2147-2149) αποφάνθηκε ότι το επιχείρημα των αιτητών είναι αβάσιμο. Συμφωνώ και υιοθετώ τις απόψεις του Δικαστή Νικήτα και κρίνω πως ο ισχυρισμός των αιτητών δεν ευσταθεί.

25
30

Οι υπόλοιποι λόγοι που προβλήθηκαν για ακύρωση της επίδικης απόφασης είναι ότι τα τέλη δεν αποτελούν φόρο αλλά τέλη για υπηρεσίες που παρέχονται από το Δήμο, (που στην προκειμένη περίπτωση δεν παρέχονται εφόσον οι αιτητές απομακρύνουν οι ίδιοι τα σκύβαλά τους), ο υπολογισμός του τέλους έγινε αυθαίρετα, και το τέλος είναι υπερβολικό και δυσανάλογο προς τις υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος. Προβλήθηκε επίσης ο ισχυρισμός ότι η απόφαση είναι αναιτιολόγητη και λήφθηκε χωρίς τη διεξαγωγή δέουσας έρευνας.

35

Παρόμοιοι ισχυρισμοί είχαν επίσης προβληθεί από τους αιτητές στην *Zenios Closures Limited v. Δήμος Λεμεσού* (πιο πάνω).

Το Δικαστήριο στη σελ. 2150 της απόφασης είτε τα εξής:

40

"Η αρμοδιότητα δημοτικού συμβουλίου να επιβάλλει τέλος σκυβάλων, που είναι ετήσιο, πηγάζει από το συνδυασμό των άρθρ. 84(ζ) και 87(1)(γ) του περί Δήμων Νόμου αρ. 111/85, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρ. 14(α) του Νόμου 25/86. Το δικαστήριο ανέπτυξε πλούσια νομολογία που καλύπτει πολλές πτυχές του θέματος. Εν πρώτοις το τέλος διέπεται από την αρχή της ανταποδοτικότητας. Όπως κρίθηκε με συνέπεια και στα-

θερότητα (ακολουθώντας τα ισχύοντα στην Ελλάδα) η υποχρέωση καταβολής τέλους υπάρχει, άσχετα από το χαρακτήρα του ως ανταποδοτικού, και στην περίπτωση ακόμη που ο υπόχρεος δεν χρησιμοποιεί τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Οι λόγοι αναφέρονται στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 150 και 152. Βλέπε επίσης *Κυριακιάδης & Υιοί Ατδ. v. Δήμου Λεμεσού* (1985) 3 Α.Α.Δ. 607, *Δημητριάδης v. Δήμου Λεμεσού* (1987) 3 Α.Α.Δ. 145 και *M.J. Louisides & Sons v. Municipality of Limassol* (1988) 3 C.L.R. 807, *Ζαχαριάδης v. Δήμου Λεμεσού* (1989) 3 Α.Α.Δ. 2129."

Στην υπόθεση *Ζαχαριάδης v. Δήμου Λεμεσού* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2129, ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Α. Λοϊζου, αποφάσισε ότι ο Δήμος Λεμεσού είχε το δικαίωμα να επιβάλλει τέλη σκυβάλων σε εταιρεία που δεν χρησιμοποιούσε τις υπηρεσίες του. Στη σελ. 2137 της πιο πάνω απόφασης αναφέρονται τα ακόλουθα:

"Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω το γεγονός ότι η αιτήτρια εταιρεία δεν έκανε χρήση των υπηρεσιών του Δήμου για συλλογή σκυβάλλων δεν την απαλλάσσει από την υποχρέωση να καταβάλει τα νενομισμένα τέλη τα οποία καθορίζονται όπως αναφέρεται και στην ένορκη δήλωση του Δημοτικού Γραμματέα ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 1988 με βάση, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα κριτήρια: τον όγκο ή έκταση των υποστατικών, τον αριθμό του προσωπικού που εργάζεται σ' αυτά, την κατά προσέγγιση υπολογιζόμενη ποσότητα σκυβάλλων που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν και τις σχετικές δαπάνες του Δήμου για τη συλλογή, μεταφορά, απομάκρυνση, διάθεση και επεξεργασία των σκυβάλλων."

Στην παρούσα υπόθεση με ένορκες δηλώσεις του Δημοτικού Γραμματέα, του Δημοτικού Ταμία και των υπευθύνων του Τμήματος Τελών Καθαριότητας και του Τμήματος Μεταφοράς αναφέρονται τα γενικά κριτήρια που λήφθηκαν υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους, δηλαδή η έκταση των υποστατικών, ο αριθμός του προσωπικού που εργάζεται ή διαμένει σ' αυτά, η φύση της εργασίας που διεξάγεται και η κατά προσέγγιση υπολογιζόμενη ποσότητα σκυβάλλων που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν. Επίσης όπως προκύπτει από τη μαρτυρία ο Δήμος γνώριζε εξ υπαρχής ότι οι αιτητές μετέφεραν οι ίδιοι τα απορρίματα των υποστατικών τους και υπελόγισε την ποσότητα των σκυβάλλων με βάση τα πιο πάνω δεδομένα. Συνεπώς ο ισχυρισμός για απουσία έρευνας απορρίπτεται όπως επίσης και ο ισχυρισμός

ότι ο υπολογισμός του τέλους έγινε αυθαίρετα.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό για έλλειψη αιτιολογίας παραπέμνω στην απόφαση του Δικαστή Στυλιανίδη στην υπόθεση *M.J. Louisides & Sons Ltd v. The Municipality of Limassol* (1988) 3 C.L.R. 807, όπου στη σελίδα 5 λέχθηκαν τα εξής:

5

"What is due reasoning is a question of degree depending upon the nature of the decision concerned. Having regard to the nature of the sub-judice decision, it is not expected from a Municipal Corporation to give very detailed reasoning for the determination of the fees payable for refuse collection."

10

Στην παρούσα υπόθεση και με βάση όλα τα ενώπιόν μου στοιχεία θεωρώ την απόφαση του Δήμου επαρκώς αιτιολογημένη.

15

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή απορρίπτεται, με έξοδα σε βάρος των αιτητών που θα υπολογισθούν από τον Πρωτοκολλητή.

20

*Η προσφυγή απορρίπτεται με
έξοδα σε βάρος των αιτητών.*